

Plenarhandling

15.9.2009

B7-0039/2009 }
B7-0041/2009 }
B7-0044/2009 }
B7-0048/2009 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 110.4 i arbetsordningen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

PPE (B7-0039/2009)

ALDE (B7-0041/2009)

S&D (B7-0044/2009)

ECR (B7-0048/2009)

om skogsbränderna sommaren 2009

Marietta Giannakou, Theodoros Skylakakis, Michel Barnier, Ioannis Kasoulides, Veronica Lope Fontagné, Mario Mauro

för PPE-gruppen

Anni Podimata, Andres Perello Rodriguez, Kriton Arsenis

för S&D-gruppen

Corinne Lepage, Chris Davies

för ALDE-gruppen

Marina Yannakoudakis

för ECR-gruppen

Niki Tzavela

för EFD-gruppen

Europaparlamentets resolution om skogsbränderna sommaren 2009

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 2, 6 och 174 i EG-fördraget,
- med beaktande av sina resolutioner av den 19 juni 2008 om förstärkning av EU:s insatskapacitet vid katastrofer¹, av den 4 september 2007 om naturkatastrofer², av den 7 september 2006 om skogsbränder och översvämningar i Europa³, av den 5 september 2002 om översvämningskatastrofen i Europa⁴, av den 14 april 2005 om torkan i Portugal⁵, av den 12 maj 2005 om torkan i Spanien⁶, av den 8 september 2005 om naturkatastrofer (bränder och översvämningar) i Europa⁷ samt sina resolutioner av den 18 maj 2006 om naturkatastrofer (bränder, torka och översvämningar) – jordbruksaspekter⁸, regionala utvecklingsaspekter⁹ och miljöaspekter¹⁰,
- med beaktande av rådets omarbetade beslut om gemenskapens räddningstjänstmekanism, antaget den 8 november 2007¹¹,
- med beaktande av kommissionens förslag till en förordning om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (KOM(2005)0108) och av parlamentets ståndpunkt av den 18 maj 2006¹²,
- med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2008 ”Europeiska unionens solidaritetsfond. Hur snabb, effektiv och flexibel är den?”,
- med beaktande av kommissionens årsrapport 2008 om Europeiska unionens solidaritetsfond samt dess rapport om erfarenheterna efter sex års tillämpning av det nya instrumentet,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker¹³,

---

¹ Antagen text, P6_TA(2008)0304.

² EUT C 187 E, 24.7.2008, s. 55.

³ EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 240.

⁴ EUT C 272 E, 13.11.2003, s. 471.

⁵ EUT C 33 E, 9.2.2006, s. 599.

⁶ EUT C 92 E, 20.4.2006, s. 414.

⁷ EUT C 193 E, 17.8.2006, s. 322.

⁸ EUT C 297 E, 7.12.2006, s. 363.

⁹ EUT C 297 E, 7.12.2006, s. 369.

¹⁰ EUT C 297 E, 7.12.2006, s. 375.

¹¹ EUT L 314, 1.12.2007, s. 9.

¹² EUT C 297 E, 7.12.2006, s. 331.

¹³ EUT L 288, 6.11.2007, s. 27.

- med beaktande av rådets beslut av den 5 mars 2007 om inrättande av ett finansiellt instrument för räddningstjänst (2007/162/EG, Euratom)¹ ,
- med beaktande av rådets (rättsliga och inrikes frågor) slutsatser från sammanträdet den 12 och 13 juni 2007 om en förstärkt samordningskapacitet för centrumet för övervakning och information inom gemenskapens räddningstjänstmekanism,
- med beaktande av Michel Barniers rapport av den 9 maj 2006 med titeln ”För en europeisk räddningstjänststyrka: Europe Aid”,
- med beaktande av punkt 12 i ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Bryssel den 15 och 16 juni 2006 om EU:s förmåga att hantera nödsituationer, kriser och katastrofer,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 mars 2009 om en gemenskapsstrategi för förebyggande av katastrofer” (KOM(2009)0082),
- med beaktande av den enhälligt antagna resolutionen om den parlamentariska församlingen för Europa–Medelhavsområdet om ”civilskydd och förebyggande av naturkatastrofer och ekologiska katastrofer i Europa–Medelhavsområdet”,
- med beaktande av artikel 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Sommaren 2009 kom ännu en gång att kännetecknas av förödande terrängbränder i södra Europa, vilka drabbade medlemsstater i EU, yttersta randområden, kandidatländer och omedelbara grannländer till EU samt orsakade mänskligt lidande med minst elva förlorade människoliv och enorma materiella och miljörelaterade skador.
  - B. Den växtlighet och de skogsområden som drabbades av bränderna i Europa i somras uppgick enligt det europeiska informationssystemet för skogsbränder till mer än 315 000 hektar. Kommissionen måste agera snabbt och mobilisera EU-resurser till de berörda områdena.
  - C. Torka och ihållande bränder gör att ökenspridningen går allt snabbare i stora områden i södra Europa, där över 400 000 hektar skog försvunnit under det senaste årtiondet, vilket har resulterat i allvarligt försämrad livskvalitet för den berörda befolkningen och påverkat jordbruket, boskapsnäringen och det naturarv som skogarna utgör.
  - D. Under de kommande årtiondena kommer den globala temperaturen oundvikligen att öka, oberoende av våra försök att begränsa denna utveckling globalt, med särskilt ogynnsamma effekter för södra Europa, som på grund av klimatförändringarna tros bli en synnerligen sårbar region och som redan 2007 drabbades av terrängbränder av en aldrig tidigare skådad omfattning, vilka var en direkt följd av den extrema värmeböljan det året.
  - E. Över hela Europa har frekvensen, strängheten, komplexiteten och konsekvenserna av naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan ökat dramatiskt under senare år, vilket har lett till förluster av människoliv och egendom. Både på kort och lång sikt har

¹ EUT L 71, 10.3.2007, s. 9.

detta fått katastrofala följder för ekonomin i de drabbade områdena, inklusive utarmning av natur- och kulturarvet, nedbrytning av den ekonomiska och sociala infrastrukturen och skador på miljön (terrängbränder leder till förluster i den naturliga livsmiljön och den biologiska mångfalden, bryter ned mikroklimatet och ökar utsläppen av växthusgaser).

- F. Naturkatastrofer har förödande ekonomiska och sociala konsekvenser för regionala ekonomier, både i sektorer som turism och när det gäller produktiv verksamhet i stort.
- G. Det är särskilt viktigt att vidta förebyggande åtgärder för skydd mot naturkatastrofer, tekniska katastrofer och miljökatastrofer.
- H. Skogsbränderna förvärras också av att allt fler lämnar landsbygden och dess traditionella sysslor, av otillräcklig skogsvård, av förekomsten av omfattande arealer med endast ett trädslag och plantering av olämpliga trädslag, av avsaknaden av en ordentlig förebyggande politik samt av alltför milda påföljder för anlagda bränder, tillsammans med bristande tillämpning av lagar som förbjuder olaglig byggnation och säkerställer återbeskogning.
- I. Gemenskapens räddningstjänstmekanism har de senaste åren fått användas flera gånger.
- J. Naturkatastrofer, som de allt vanligare skogsbränderna i södra Europa, kan också få en gränsöverskridande dimension på grund av den hastighet med vilken de kan spridas från sin ursprungsplats och genom att de plötsligt kan ändra riktning, och kräver därför flexibla, snabba, samordnade och multilaterala insatser. Samtidigt måste man beakta de långtgående skador som bränderna kan orsaka på egendom, mänskligt liv, ekonomisk verksamhet och lokalmiljö.
- K. Europaparlamentet har sedan det antog sin ståndpunkt i maj 2006 upprepade gånger uppmanat rådets roterande ordförandeskap att fatta beslut om en ny förordning för solidaritetsfonden.
- L. Solidaritetsfonden har sedan instiftandet 2002 gett ekonomiskt stöd på totalt drygt 1,5 miljarder euro.
- M. Revisionsrätten påpekar att solidaritetsfonden ”har uppfyllt sitt underliggande mål, vilket är att visa solidaritet med medlemsstaterna i katastrofsituationer”, men det viktigaste problemet kvarstår, nämligen att fondens tillgångar inte snabbt nog kan utnyttjas för krishantering.
- N. Kommissionen medger behovet av att förbättra tydligheten och enkelheten för de kriterier som styr mobiliseringen av solidaritetsfonden.
- O. Europaparlamentet har sedan 1995 lagt fram upprepade resolutioner i vilka man brådskande efterlyst ett flertal EU-initiativ för att bekämpa terrängbränder i södra Europa. Antingen genomfördes dessa resolutioner inte eller så lämnades de ofärdiga och ineffektiva.
- 1. Europaparlamentet uttrycker sitt deltagande i sorgen och sin djupa medkänsla med de anhöriga till de omkomna, liksom med de bosatta i de drabbade områdena, och hyllar de

brandmän, soldater, yrkesmän och frivilliga som oförtröttligt och med stort mod har deltagit i släckningsarbetet, undsatt människor och begränsat skadorna från sommarens naturkatastrofer.

2. Europaparlamentet beklagar att de rekommendationer som parlamentet lagt fram i tidigare resolutioner om naturkatastrofer inte har följts.
3. Europaparlamentet anser att kommissionen bör lägga fram ett förslag till en EU-strategi för bekämpning av naturkatastrofer, inklusive obligatoriska riskförebyggande åtgärder, och ta fram ett protokoll för enhetliga insatser mot varje typ av katastrof i hela EU. I denna strategi bör särskild uppmärksamhet ägnas åt glest befolkade öregioner och de yttersta randområdena.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att åtgärder för hantering av översvämningsrisker riktas in på förebyggande åtgärder. Sådana åtgärder, som arbetar med naturen och inte mot den, skulle skydda människor, egendom och miljö samt bidra till att uppnå en miljömässigt hållbar vattenförvaltning, EU:s mål om biologisk mångfald och EU:s strategi för anpassning till klimatförändringar.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja EU:s nuvarande solidaritetsfond på ett så flexibelt sätt som möjligt och utan dröjsmål för att ge stöd till offren för sommarens naturkatastrofer.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja återhämtningen i de regioner som lidit stora skador, återställa de drabbade områdenas produktionspotential, försöka återuppta arbetet med att skapa arbetstillfällen och vidta lämpliga åtgärder för att kompensera de sociala kostnader som följer av förlusten av arbetstillfällen och andra inkomstkällor.
7. Europaparlamentet välkomnar det samarbete och bistånd som andra medlemsstater erbjudit de drabbade områdena inom ramen för gemenskapens räddningstjänstmekanism, Europaparlamentet stöder en fortsättning av pilotprojektet för bekämpning av skogsbränder och uppmanar kommissionen att utan dröjsmål rapportera om pilotprojektet för stärkt samarbete mellan medlemsstaterna och den förberedande åtgärden för en snabbinsatsstyrka för EU. Parlamentet efterlyser förslag till rättsakter om inrättande av en verklig katastrofinsatsstyrka för gemenskapen som omfattar skogsbränder och andra typer av katastrofer.
8. Europaparlamentet framhåller hur extremt brådskande frågan är och efterfrågar därför en effektiv EU-styrka som skulle kunna mobiliseras med kort varsel i nödsituationer, så som föreslogs i Barnierrapporten. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att lägga fram konkreta förslag till en europeisk samarbetskapacitet för att snabbare kunna möta naturkatastrofer.
9. Europaparlamentet anser den senaste tidens erfarenheter visar hur nödvändigt det är att ytterligare stärka gemenskapens civilskydd, förebyggande åtgärder, beredskap och insatskapacitet när det gäller skogsbränder och andra terrängbränder i södra Europa. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att vidta åtgärder i detta syfte, som ett synligt uttryck för en Europaomfattande solidaritet med de länder som drabbats av allvarliga olyckshändelser.

10. Europaparlamentet erkänner det bidrag som övervaknings- och informationscentret lämnat genom att underlätta mobiliseringen och samordningen av biståndet till civilskyddet under nödsituationer.
11. Europaparlamentet betonar medlemsstaternas enskilda ansvar för civilskydd och katastrofbekämpning samt deras huvudsakliga ansvar för att förebygga och släcka bränder. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att inrätta en oberoende permanent europeisk insatsstyrka som ska bistå medlemsstaterna och de drabbade regionerna under extrema skogsbränder och andra katastrofer med den bästa utrustning och expertkunskap som står till deras förfogande. Parlamentet noterar i detta sammanhang att kommissionen bör undersöka hur man ska kunna säkerställa tillgång till en kompletterande styrka som kan finnas tillgänglig på annat håll, exempelvis en privat insatsstyrka, för att garantera snabba insatser vid större katastrofer.
12. Europaparlamentet beklagar att så många av dessa skogsbränder verkar vara anstiftade och är särskilt oroat över att mordbrand allt oftare verkar vara orsaken till skogsbränder i Europa. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att införa strängare påföljder för kriminella handlingar som skadar miljön, i synnerhet sådana som förorsakar skogsbränder. Parlamentet anser att snabba och effektiva utredningar som fastställer vem som bär skulden, åtföljt av välavvägda påföljder, skulle avskräcka från vårdslösa och avsiktliga handlingar.
13. Europaparlamentet påpekar att mordbrännare, särskilt sådana som tjänar på återuppbyggnadsverksamhet eller på att skogsmark förstörs, kan uppmuntras av lagar som inte strikt definierar eller skyddar sådan mark och/eller genom bristfällig tillämpning av lagar som förbjuder olaglig byggverksamhet. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att garantera att alla nedbrända skogsområden förblir skogsområden och att de omfattas av återbeskogningsprogram.
14. Parlamentet efterlyser effektivare metoder för tidig upptäckt av skogsbränder och bättre överföring av expertkunskap mellan medlemsstaterna när det gäller brandbekämpningsåtgärder, och uppmanar kommissionen att förbättra utbytet av erfarenheter bland regionerna och medlemsstaterna.
15. Europaparlamentet välkomnar den solidaritet som har visats inom EU, dess medlemsstater och i andra länder genom bistånd till drabbade regioner under nödsituationer med skogsbränder i form av flygplan, utrustning för och expertkunskap om brandbekämpning samt den berömvärda hjälp som getts till berörda myndigheter och räddningsmanskap. Europaparlamentet anser att omfattningen och konsekvenserna av dessa händelser ofta överstiger den kapacitet som finns på regional och nationell nivå och efterlyser ett effektivt EU-åtagande snarast möjligt.
16. Europaparlamentet välkomnar bidraget från EU:s taktiska reserv av skogsbrandflyg (EUFFTR), som inrättades i somras för att bistå medlemsstater där större bränder härjar. Detta pilotprojekt inleddes med parlamentets stöd, och syftet var att intensifiera samarbetet kring skogsbrandsbekämpning mellan medlemsstaterna. Det har visat sig vara ett utmärkt exempel på en bättre kapacitet på EU-nivå och erbjuder omedelbar hjälp i nödsituationer. I

detta sammanhang betonar parlamentet att pilotprojektet behöver vidareutvecklas och förstärkas, eftersom de omständigheter som leder till stor förödelse kvarstår på grund av att kapaciteten hos medlemsstaterna och EU:s taktiska reserv av skogsbrandflyg visar sig vara otillräcklig.

17. Europaparlamentet anser att den nya förordningen om EU:s solidaritetsfond är en nödvändig förutsättning för att man ska kunna komma till rätta med de problem som orsakats av naturkatastrofer på ett flexiblere och effektivare sätt. Parlamentet kritiserar rådet, som har blockerat vidare framsteg i frågan och därmed olagligen förhalat denna översyn, trots att parlamentet antog sin ståndpunkt med en överväldigande majoritet vid första behandlingen i maj 2006.
18. Europaparlamentet framhåller att ett nytt initiativ i frågan skulle kunna innebära stora vinster för den praktiska driften av fonden genom att utvidga dess räckvidd, avskaffa regeln att fonden endast i undantagsfall får användas för regionala katastrofer, låta fler regioner ta del av biståndet genom en sänkning av den skadetröskel som krävs för att få utnyttja fonden samt sist men inte minst snabbare katastrofinsatser tack vare snabbare utbetalningar.
19. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt kommissionen och rådet att visa största möjliga ansvar och så snart som möjligt försöka hitta en kompromiss för att på nytt få i gång arbetet med översynen av förordningen om solidaritetsfonden, med målet att skapa ett kraftfullare och snabbare verktyg som kan möta de nya utmaningarna från globaliseringen och klimatförändringarna. Parlamentet uppmanar vidare det svenska ordförandeskapet, liksom EU:s ministrar med ansvar för ekonomi, miljö, jordbruk och regional utveckling, att genast vidta snabba och kraftfulla åtgärder.
20. Europaparlamentet är oroat över det ökande antalet naturkatastrofer, som enligt experterna framför allt beror på klimatförändringarna, och uppmanar kommissionen och rådet att göra allt för att få till stånd ett ambitiöst internationellt avtal vid den femte partskonferensen i dess funktion som möte mellan parterna i Kyotoprotokollet, som kommer att hållas i Köpenhamn den 7–18 december 2009.
21. Europaparlamentet framhåller hur nödvändigt det är att de förebyggande åtgärderna mot alla typer av naturkatastrofer förbättras genom gemensamma strategiska riktlinjer för bättre samordning mellan medlemsstaterna, liksom genom ett större utnyttjande av och bättre samordning av de olika gemenskapsinstrumenten (strukturfonderna, solidaritetsfonden, EJFLU, Life+ samt snabbinsats- och beredskapsinstrumentet för allvarliga olyckshändelser). Parlamentet påminner också om behovet att ta andra befintliga instrument i bruk, till exempel statligt regionalstöd eller lån från EIB, i syfte att åtgärda skador från naturkatastrofer. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att redogöra för de gemenskapsmedel som anslagits för att skydda mot skogsbränder samt ange huruvida dessa medel har utnyttjats på lämpligt sätt.
22. Europaparlamentet efterlyser regionala samordningsmekanismer i programmen för landsbygdsutveckling, så att de förebyggande åtgärderna blir mer effektiva.
23. Europaparlamentet betonar vikten av ett snabbare förfarande för att få tillgång till EU-medel avsedda för återställande av jordbruksmark efter översvämningar och bränder och

understryker att mer ekonomiskt stöd behöver göras tillgängligt till förmån för brandgator och översvämningsskydd. Parlamentet framhåller också att skogsbränder och översvämningar får förödande konsekvenser för boskap och djurbesättningar.

24. Europaparlamentet anser att man måste ta hänsyn till landsbygdsområdenas strukturella problem (avfolkning, övergiven jordbruksmark, avskogning och den alltför stora fragmenteringen av skogsegendomar).
25. Europaparlamentet anser att den befintliga kopplingen mellan civilskydd och miljöpolitik bör stärkas, så att man till fullo kan dra nytta av de förebyggande åtgärderna i miljöskyddslagstiftningen och säkerställa en samordnad EU-strategi för förebyggande och begränsning av naturkatastrofer. Parlamentet understryker dock att det inte finns några som helst planer på att ersätta eller försvaga existerande nationella behörigheter i fråga om civilskydd och förebyggande av katastrofer genom riktlinjer från EU.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skyndsamt utarbeta informations- och upplysningskampanjer om förebyggande åtgärder som medlemsstaterna kommit överens om i syfte att minska riskerna med och konsekvenserna av naturkatastrofer, särskilt i högriskområden, genom att göra allmänheten medveten om behovet av miljövård och bevarande av naturresurserna. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta åtgärder, bland annat åtgärder för att öka allmänhetens medvetenhet, till stöd för ett mer hållbart utnyttjande av vatten, mark och biologiska resurser samt bättre avfallshantering, eftersom brister i dessa hänseenden ofta är vad som orsakar skogsbränder.
27. Europaparlamentet framhåller att det stora antalet bränder som för närvarande drabbar södra Europa – nästan 95 procent av det totala området som förstörts av bränder i Europa ligger i Medelhavsområdet – bortsett från sina allvarliga konsekvenser för miljön och den ekonomiska verksamheten anses vara direkt kopplade till klimatförändringarnas allt allvarligare efterverkningar i dessa områden (erosion och markförluster, ökenutbredning, ökade växthusgasutsläpp, inbegripet koldioxid).
28. Europaparlamentet betonar att man bör ta full hänsyn till att ekosystemen i Medelhavsområdets skogar är kraftigt utsatta för klimatförändringarnas effekter. Parlamentet uppmanar kommissionen att sida vid sida med miljöåtgärderna i den gemensamma jordbrukspolitiken införa särskilda åtgärder för att förebygga och förhindra spridningen av skogsbränder och att noga överväga att införa en gemensam skogspolitik, så att man kan hantera klimatförändringar och naturkatastrofer på ett mer effektivt sätt. Parlamentet uppmanar även kommissionen att i sitt förslag till en EU-handlingsplan för anpassning till klimatförändringarna prioritera förebyggande och bekämpning av torka och skogsbränder i södra Europa.
29. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och till de regionala myndigheterna i de områden som drabbats av bränder och översvämningar.